

D 35/97

Skattemyndigheten i Y län har till Revisorsnämnden (RN) inkommit med en underrättelse avseende godkände revisorn A-son.

Av handlingarna i ärendet framgår bl.a. att A-son vid fullgörande av sitt uppdrag som vald revisor i ett aktiebolag, räkenskapsåret 930901–940831, ifrågasatt om inte en av bolagets fordringar, ca 10 mkr, var att anse som ett förbjudet lån. Hon kände tveksamhet beträffande bedömningen och kontaktade olika revisorer och jurister för att få vägledning. Då hon trots detta inte fick klarhet i frågan ställde hon som villkor att bolaget skulle ha fått betalt för sin fordran innan hon avgav sin revisionsberättelse. I maj 1995 när fordran var betald avgav hon ren revisionsberättelse. Denna var daterad i december 1994.

RN gör följande bedömning.

Av 10 kap. 10 § aktiebolagslagen (1975:1385) framgår att revisor skall överlämna revisionsberättelsen till bolagets styrelse senast två veckor före ordinarie bolagsstämma. Av revisionsberättelsen skall genom anmärkning framgå om revisorn vid sin granskning funnit att åtgärd eller försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet ligger styrelseledamot eller verkställande direktör till last eller om sådan person eljest handlat i strid med aktiebolagslagen. Revisionsberättelsen skall vidare innehålla uttalande om ansvarsfrihet för dessa personer. RN och även Kommerskollegium – som tidigare svarade för tillsynen över revisorer – har uttalat att revisorn skall anmärka i revisionsberättelsen på överträdelse av låneförbudsbestämmelserna i aktiebolagslagen även om lånet återbetalats före räkenskapsårets utgång. Uttalandet hänger samman bl.a. med att brott mot låneförbudet tillhör de i aktiebolagslagen straffsanktionerade gärningarna.

A-son har försökt få klarhet i frågan om den ifrågasatta fordran uppkommit genom överträdelse av låneförbudsbestämmelserna i aktiebolagslagen eller inte. RN anser att A-son på denna punkt gjort vad som rimligen kan krävas av henne. Däremot borde hon eftersom hon aldrig nådde klarhet ha gett uttryck för sin osäkerhet i revisionsberättelsen.

Betalningen av fordran har haft betydelse för A-sons uttalande i revisionsberättelsen vad gäller ansvarsfrihet för styrelsens ledamot. Genom att innan avgivandet av revisionsberättelsen försäkra sig om att denna betalats har hon kunnat tillstyrka ansvarsfrihet utan reservation. RN bedömer det i och för sig godtagbart att en revisor sedan det ordinarie granskningsarbetet avslutats, under någon tid avvaktar med att avge revisionsberättelse för att bereda bolaget tillfälle att om möjligt vidta rättelse. Revisorn bör dock inte avvakta längre än att bolaget skall kunna hålla bolagsstämma inom den i lagen stipulerade tiden. A-son borde således i alla händelser ha avgett sin revisionsberättelse senast i februari 1995. Vid denna tidpunkt var fordran ännu inte betald varför hon – om berättelsen avgivits då – förutom att låta sin osäkerhet om dess grund komma till uttryck, borde ha uttryckt sig neutralt i frågan om ansvarsfrihet för styrelsens ledamot.

Av god revisionssed följer att datering och undertecknande av en revisionsberättelse bör göras i omedelbar eller nära anslutning till granskningsarbetets avslutande. Detta arbete kan inte anses avslutat förrän revisorn tagit ställning till resultatet av eventuella rättelser som bolaget vidtagit, d.v.s. i det aktuella fallet först i maj 1995. Det kan således konstateras att A-son har daterat sin revisionsberättelse felaktigt.

Med stöd av 22 § andra stycket revisorslagen meddelar RN A-son en erinran.

Ärendet har avgjorts av RN:s ordförande Lennart Grufberg samt ledamöterna Stig von Bahr, Siv Björs, Margit Knutsson, Jan-Erik Moreau, Eva-Britt Nordhall, Per Thorell, Lars Wenne och Gunnar Widhagen. Vid den slutliga handläggningen har i övrigt närvarit kanslichefen Christer Lefrell, avdelningsdirektören Carina Bergman Marcus samt byrådirektören Marie-Louise Aittamaa, föredragande.